

Duurzaamheidsmonitor 2021 - NL

Inhoud

Voorwoord	2
In vogelvlucht	3
CO2-footprint	5
Anders reizen	7
Duurzaamheid in onderwijs en onderzoek	9
Duurzame bedrijfsvoering	12
Toekomstbestendige campus	15
Over deze monitor	19

Voorwoord

Ook in 2021 ging de Universiteit Utrecht door met het realiseren van de eigen duurzaamheidsambities. Enkele voorbeelden hiervan zijn: 34 hectare aan ecologisch beheerde bermen en gazons, 21 studenten living labs op duurzaamheid, een online module ‘verduurzaming van jouw onderwijs’ voor docenten en wederom een toename van het aantal zonnepanelen waardoor de teller nu op 7.388 staat. In de duurzaamheidsmonitor 2021 lees je welke stappen er in het afgelopen jaar zijn gezet.

Een betere wereld

Vanuit de maatschappelijke opdracht die de Universiteit Utrecht als publieke instelling heeft, wil de universiteit bijdragen aan het creëren van een betere wereld. Dit doet de universiteit door onderzoek naar actuele maatschappelijke vraagstukken en het opleiden van studenten zodat zij nu en in de toekomst ook een bijdrage aan deze vraagstukken kunnen leveren. Ook werkt de universiteit aan de verduurzaming van de eigen organisatie. Hierbij gebruikt de universiteit de Duurzame Ontwikkeldoelen (SDG's) als instrument bij het benoemen van uitdagingen, het geven van onderwijs en het vinden van oplossingsrichtingen ([Strategisch Plan, 2020-2025](#)).

De campus als een living lab

De combinatie van onderzoek, onderwijs en een campus in eigen beheer biedt kansen voor duurzaamheid. Om expliciet bij te dragen aan een betere wereld, een duurzame samenleving en de SDG's, heeft de universiteit de ambitie om eigen wetenschappelijke kennis in te zetten voor de verduurzaming van de universiteit en duurzaamheidsonderzoek ook te laten plaatsvinden in de eigen gebouwen en terreinen.

Waarom een monitor?

Om de inzicht te geven op de plannen en ambities zoals geformuleerd in het [Strategisch Plan](#) en andere ambitiedocumenten, geeft deze duurzaamheidsmonitor een beeld van de stappen die de universiteit het afgelopen jaar heeft gezet. Naast een CO2-footprint geeft de monitor voor vijf thema's, namelijk: (1) toekomstbestendige campus, (2) anders reizen (3) duurzaamheid in onderzoek en onderwijs (4) duurzame bedrijfsvoering en (5) duurzame community, een overzicht van wat er in 2021 is bereikt en waar er in 2022 aan gewerkt gaat worden. Voor het opstellen van deze monitor gebruikt de Universiteit Utrecht de GRI-methode¹.

---

¹ De UU rapporteert volgens GRI 101 Foundation, GRI 102 General Disclosures, GRI 103 Management & GRI Environmental 300 waarbij we specifiek gebruik maken van GRI 302 Energy en GRI 305 emissies.

In vogelvlucht

Wat bereikte de Universiteit Utrecht het afgelopen jaar op het gebied van duurzaamheid? Met deze samenvatting ben je in een paar minuten bij.

Disclaimer: Een aantal cijfers in deze monitor is in meerdere of mindere mate beïnvloed door de effecten van de coronapandemie en lockdowns. Toch zijn er ondanks de coronapandemie ook dit jaar grote stappen gezet in de verduurzaming van onze universiteit.

De Universiteit Utrecht richt zich in de bedrijfsvoering op specifieke Duurzame Ontwikkeldoelen (SDG's), die gerelateerd zijn aan circulariteit, klimaatneutraliteit en biodiversiteit. De universiteit heeft als doel klimaatneutraal te zijn vanaf 2030 ([Strategisch Plan 2020-2025](#)).

Wat gebeurde er zoal in 2021?

De nieuwe master 'Global challenges for Sustainability' van Charm-EU, de mobiele Europese universiteit waar de Universiteit Utrecht onderdeel van uitmaakt, is van start gegaan met 75 studenten. Verder publiceerde de UGlobe onderzoeksgroep onder leiding van prof. dr. Johan Schot de eerste bevindingen van het onderzoek naar de aanwezigheid van SDG's in UU-onderzoek. In [het eindrapport](#) kwam naar voren dat de universiteit in de hele breedte van de SDG's onderzoek doet en dat het zwaartepunt onder andere ligt bij SDG 13 (klimaatactie). In 2021 is ook het project SDG-labeling en thema filteren in [de cursusplanner](#) afgerond. Door de nieuwe filterfunctie die het project voortbracht, kunnen studenten bij het kiezen van vakken nu zoeken op thema's, zoals duurzaamheid en SDG's.

In het afgelopen jaar is er veel minder gevlogen door medewerkers vanwege de coronapandemie. Een afname van 91 procent ten opzichte van meetjaar 2019. De afname bij studenten was iets minder hoog vergeleken met 2020, aangezien het uitwisselingsverkeer deels weer op was gekomen. Ten opzichte van 2019 vlogen studenten ongeveer vijftig procent minder.

In 2021 zijn er veel energiebesparende en -opwekkende werkzaamheden uitgevoerd. Het Utrecht Science Park (USP) kreeg er honderden zonnepanelen bij en de aansluiting van de Warmte-Koude Opslag (WKO) is verder uitgebreid. Hierdoor wekt de universiteit nu zes procent van de eigen totale energievraag zelf duurzaam op. Ook zijn er verschillende onderhoudswerkzaamheden verricht (zoals dakisolatie, hoogrendementglas, installatiepompen en warmwaterleidingisolatie) om gebouwen beter te isoleren.

In vastgoed- en gebiedsontwikkeling werden in 2021 nog vijf gebouwen BREEAM-NL gecertificeerd². Daarmee heeft Universiteit Utrecht nu zestien gebouwen gecertificeerd en is het de eerste universiteitscampus ter wereld die de duurzaamheid van de eigen vastgoedportefeuille op deze schaal in kaart heeft gebracht. In 2021 is de nieuwe aanbesteding meubilair ondertekend. Het uitgangspunt is 100 procent circulair meubilair.

Verder is er 34 hectare aan ecologisch beheerde bermen en gazons bij gekomen in het Utrecht Science Park. Ook hebben de cateraars van de universiteit vanaf 2021 een volledig vleesloos banqueting aanbod bij de universiteit.

---

² BREEAM-NL gecertificeerd betekent dat een gebouw op basis van een nulmeting aan de hand van BREEAM-NL standaarden is beoordeeld op integrale duurzaamheid. Met de nulmeting als basis zijn er meetbare doelstellingen ontwikkeld om te verduurzamen. Het BREEAM-certificeringsproces wordt elke drie jaar herhaald om voortgang te peilen.

De afdeling Information & Technology Services (ITS) heeft in 2021 de zoekmachine Ecosia als standaard zoekmachine op alle computers en laptops van de universiteit geïnstalleerd. In een periode van slechts twee maanden zijn er hierdoor al meer dan 2.000 bomen geplant dankzij de zoekopdrachten van universiteitsmedewerkers. Verder heeft de universiteit in dit jaar een eigen milieustraat ingericht waar grof bedrijfsafval verder wordt gescheiden en ook bekeken wordt hoe de materialen kunnen worden hergebruikt.

In 2021 startten vijf Green Teams bij faculteiten. Green Teams zijn een verlengde van de Green Office UU en bestaan uit UU medewerkers en studenten die actief willen bijdragen aan de verduurzaming van de eigen faculteit.

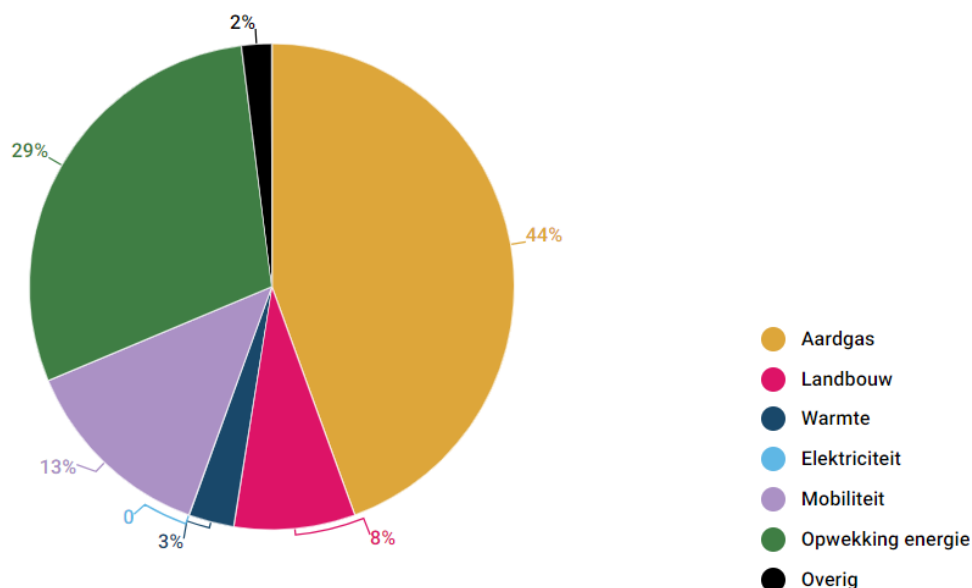
Gedurende het jaar organiseerde [Studium Generale UU](#) veertien digitale lezingen rondom het thema duurzaamheid. Met de online equivalent van de Green Office Thrift Shack deden dit jaar 517 studenten mee.

CO₂-footprint

Universiteit Utrecht wil in **2030 klimaatneutraal** zijn. Sinds 2014 publiceert de universiteit jaarlijks de uitstoot van broeikasgassen veroorzaakt door activiteiten van de organisatie. **De totale CO₂-uitstoot in 2021 bedroeg 38.312 ton.** Dat is met name vanwege de **coronapandemie** veel minder (39 procent) dan in 2019. **Dit meetjaar is net als 2020 niet representatief** en er kunnen geen conclusies over het beleid aan worden verbonden. De lage uitstoot van Universiteit Utrecht in 2021 is op zich goed nieuws: het is bekend dat het wat betreft klimaatverandering uiteindelijk gaat om de cumulatieve hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer. Daarom geldt simpel gezegd: hoe minder uitstoot, hoe beter.

Categorieën CO₂-uitstoot 2021

De belangrijkste categorieën van CO₂-uitstoot zijn aardgasverbruik (44,1 procent), woon-werkverkeer (8,1 procent), landbouw (8,1 procent) en vliegverkeer (5,4 procent). Daarnaast vormen de emissies bij opwekking van brandstof (met name aardgas) 29,1% van het totaal. **Het aardgasverbruik bleef zo goed als constant.** Gebouwen van de universiteit en campuspartners bleven grotendeels geopend - en dus ook verwarmd.

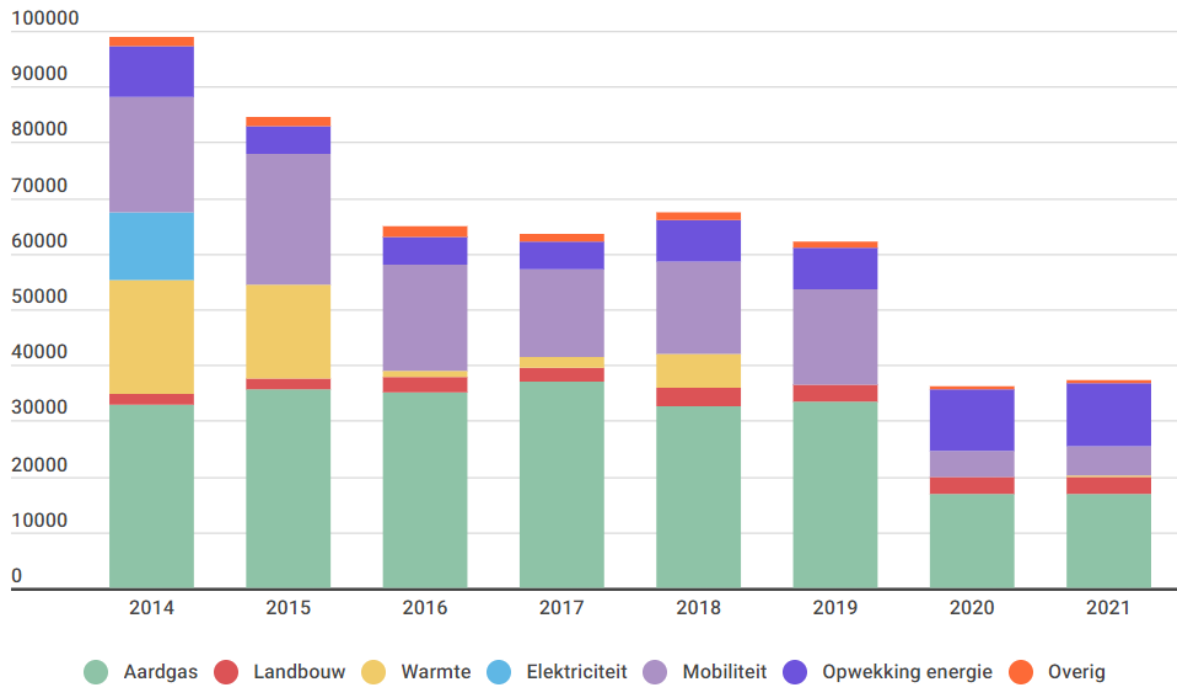
In 2021 vormden **eigen hernieuwbare bronnen 5,9 procent** van de gebruikte energie. Samen met de inkoop van windenergie en groengascertificaten was het aandeel hernieuwbaar 61,22 procent van de totale energiemix. In 2022 zal de lokale duurzame opwek toenemen, doordat in 2021 1.198 zonnepanelen zijn bijgeplaatst op daken en ook het warmtekoudenet (WKO) verder wordt uitgebreid³.

Er vonden **belangrijke activiteiten** plaats om de uitstoot te verminderen zoals de eerder genoemde zonnepanelen op daken en een uitbreiding van het warmtekoudenet (WKO), maar ook gebouwisolatie. Deze maatregelen dragen stuk voor stuk bij aan de verdere vermindering van de voetafdruk van de universiteit.

³ In 2021 is het David de Wiedgebouw aangesloten op het warmtekoudenet (WKO).

Blijvende aandacht voor tijdige uitvoering van vastgoedvernieuwing (en dus reductie aardgasverbruik), meer duurzame opwek en andere maatregelen (met name op landbouw en vliegereizen) is cruciaal om in de komende tien jaar zo weinig mogelijk CO₂ uit te stoten. Uiteindelijk gaat het bij het tegengaan van klimaatverandering om de uitstoot die zich opstapelt in de atmosfeer. Die **cumulatieve uitstoot** is logischerwijs in 2030 het laagst wanneer Universiteit Utrecht grote besparingen zo snel mogelijk realiseert.

Uitstoot verschillende categorieën CO₂

Anders reizen

In afgelopen jaren bedroeg woon-werk-/studieverkeer en vliegereizen een kwart van de CO₂-voetafdruk van de universiteit. De universiteit wil de eigen CO₂-footprint veroorzaakt door vliegen en woon-werkverkeer verlagen. In 2021 is er veel ervaring opgedaan met andere vormen van connectie en de universiteit wil deze ervaring gebruiken om ervoor te zorgen dat het aantal vliegereizen niet meer naar een pre-pandemisch niveau stijgt.

Zo wil de universiteit de uitstoot door vliegereizen in 2030 met vijftig procent verminderen ten opzichte van meetjaar 2019. Ook wil de universiteit toe naar een [autoluw Utrecht Science Park \(USP\)](#). Daarbij stimuleert het medewerkers en studenten zoveel mogelijk op de fiets of met het openbaar vervoer naar werk te komen.

In het kort

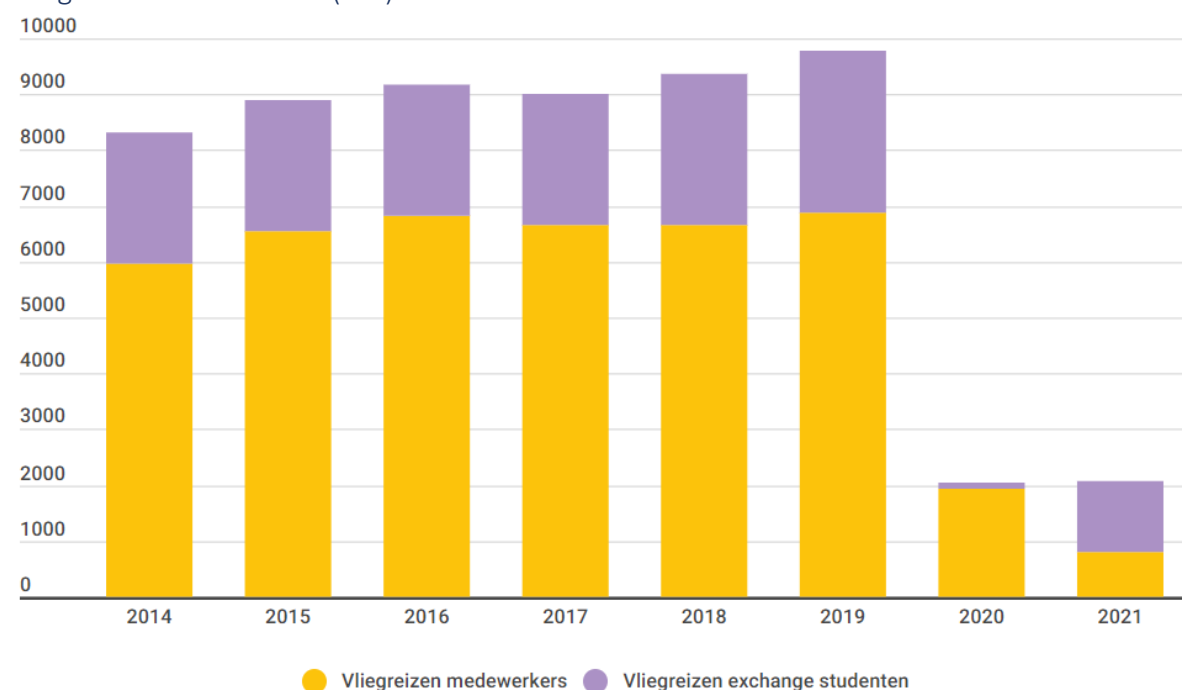
Mobiliteit vliegereizen	In 2021 werd er 91% minder gevlogen door medewerkers ten opzichte van meetjaar 2019. Dit resultaat is een effect van de coronapandemie en de daarbij horende <i>lockdowns</i> .
Mobiliteit woon-werkverkeer	In 2021 is er 668 maal gebruik gemaakt van het in 2020 verhoogde fietsplan en lag het gemiddelde aanschafbedrag €27,- hoger dan in 2020.

Wat gebeurde er in 2021?

Travel Green Grant

Afgelopen jaar zijn er 160 [Travel Green Grants \(TGG\)](#) aan studenten uitgekeerd, waarmee dus evenzoveel vliegereizen zijn vermeden. Met de TGG krijgen UU-studenten het verschil in kosten tussen een treinkaartje en een vliegticket vergoed als ze de trein nemen naar hun studiebestemming.

Vliegereizen CO₂-uitstoot (ton)

We Drive Solar

Medewerkers kunnen voor een zakelijke rit kosteloos gebruik maken van een elektrische deelauto van We Drive Solar. In 2021 is er dertien keer gebruik gemaakt van deze elektrische deelauto (totaal 1775km).

Wat gaat de Universiteit Utrecht in 2022 doen?

- Duidelijker maken welke directies verantwoordelijk zijn voor welk deel van het duurzame mobiliteitsbeleid.
- Een vervolg geven aan de ondersteuning van online conferenties, de Anders Reizen campagne en de Travel Green Grant, met wellicht een hogere ambitie dan pre-corona.
- In het Living Lab Monitoring Heidelberglaan onderzoek doen naar mobiliteitsstromen en luchtkwaliteit op de Heidelberglaan.

Factsheet mobiliteit

Dit hoofdstuk is gebaseerd op de factsheet mobiliteit, aangeleverd vanuit de bedrijfsvoering van de universiteit.

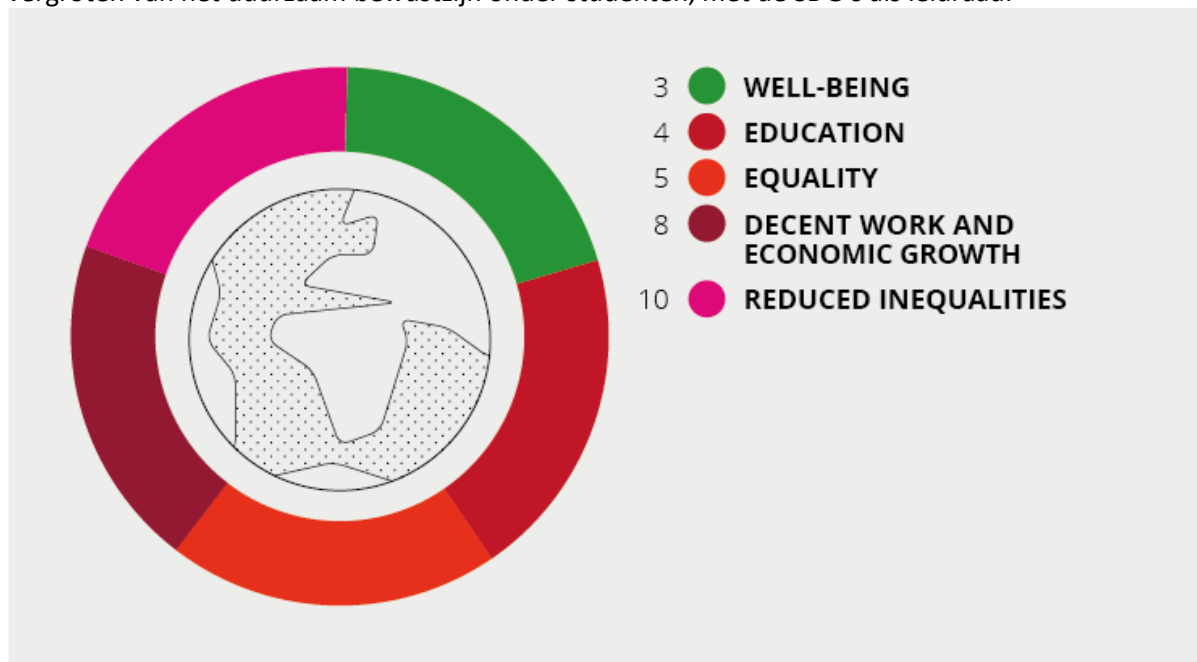
[Bekijk de factsheet](#)

Duurzaamheid in onderwijs en onderzoek

De Universiteit Utrecht legt de focus op duurzame ontwikkeling: de Duurzame Ontwikkeldoelen (SDG's) worden integraal onderdeel van onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering ([Strategisch Plan 2020-2025](#)). De universiteit werkt aan een betere wereld door kennis over duurzaamheid uit onderwijs en onderzoek te verbinden aan de eigen bedrijfsvoering en gericht bij te dragen aan de SDG's. Om een impuls te geven aan het multidisciplinaire onderzoek concentreert de Universiteit Utrecht sinds meer dan tien jaar haar onderzoek in [vier strategische thema's](#): Dynamics of Youth, Institutions for Open Societies, Life Sciences en Pathways to Sustainability. Deze vier thema's sluiten aan bij meerdere SDG's van de Verenigde Naties, zoals SDG 3 (goede gezondheid en welzijn), SDG 5 (gendergelijkheid), SDG 6 (schoon water en sanitair), SDG 11 (duurzame steden en gemeenschappen), SDG 13 (klimaatactie) en SDG 16 (vrede, justitie en sterke publieke diensten).

In het onderwijs komt iedere student in aanraking met duurzaamheid, ongeacht de studierichting. De universiteit leidt deze nieuwe generatie op tot leiders en aanjagers van de duurzame transitie. Dit doet de universiteit door duurzaamheid te integreren in het onderwijs en te werken aan het vergroten van het duurzaam bewustzijn onder studenten, met de SDG's als leidraad.

Accent SDG's onderwijs - Strategisch Plan

Ondertussen werkt de universiteit intensief verder aan de verduurzaming van het onderzoek en onderwijs. Het aantal studenten dat in aanraking komt met duurzaamheid groeit door nieuw aanbod in duurzaamheidsonderwijs zoals de in september 2021 gestarte nieuwe master '[global challenges for sustainability](#)', onderdeel van het [CHARM-EU](#)⁴ curriculum. In onderzoek werkt de universiteit onder andere binnen het strategisch thema 'Pathways to Sustainability' aan integrale oplossingen die bijdragen aan een eerlijkere en duurzame toekomst voor iedereen.

⁴ CHARM-EU is een alliantie van vijf verschillende Europese universiteiten waarin transdisciplinair, challenge-based onderwijs wordt aangeboden.

In het kort

Onderwijs	In 2021 is de nieuwe master van CHARM-EU, genaamd 'global challenges for sustainability', gestart. De Universiteit Utrecht is een van de vijf universiteiten die onderdeel uitmaakt van CHARM-EU. Ook UU-studenten kunnen deze master volgen.
Onderzoek	Het afgelopen jaar heeft het onderzoeksteam onder leiding van prof. dr. Johan Schot de eerste uitkomsten van het onderzoek over de onderzoeksinspanningen van de UU met betrekking tot de SDG's. In het eindrapport kwam naar voren dat de universiteit in de hele breedte van de SDG's onderzoek doet en het zwaartepunt onder andere ligt bij SDG 13: klimaatverandering.

Wat gebeurde er in 2021?

Mixed classroom

In de [Mixed Classroom](#) van de [Urban Futures Studio](#) onderzoeken studenten en beleidsmedewerkers samen hoe ze de toekomst inbeelden en hoe dat beter kan. Met deze vernieuwende onderwijsvorm waarin studenten en professionals Van en met elkaar leren, won het team Mixed Classroom in 2021 een [Nederlandse Hogeronderwijspremie](#) van 800.000,- euro. Het betreft de tweede prijs in de categorie Wetenschappelijk Onderwijs, uitgegeven door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Online module 'Verduurzaming van jouw onderwijs'

Binnen [Educate-it](#) is de online module '[Verduurzaming van jouw onderwijs](#)' ontwikkeld. Deze online module biedt handvatten aan docenten voor het maken van ecologisch verantwoorde keuzes bij het vormgeven van hun onderwijs.

Ongewone oplossingen voor schoon water

Hoewel de Universiteit Utrecht meerdere centra en instituten heeft waar duurzaamheidsonderzoek centraal staat⁵, zijn er sinds de lancering van de [alliantie](#) TU/e, WUR, UU en UMCU (EWUU) bij het [Centre for Unusual Collaborations](#) nieuwe grants toegekend aan verschillende interdisciplinaire onderzoeken, waarbij onderzoekers van de vier partnerinstellingen samenwerken. Zo ook het onderzoek 'ongebruikelijke oplossingen voor schoon water', waar UU-onderzoeker [Herman Gilissen](#) bij is aangesloten. Deze onderzoeksgroep wil een ongewoon samenwerkingsnetwerk ontwikkelen en dit netwerk gebruiken om oplossingen voor schoon water voor natuur en samenleving aan te sturen.

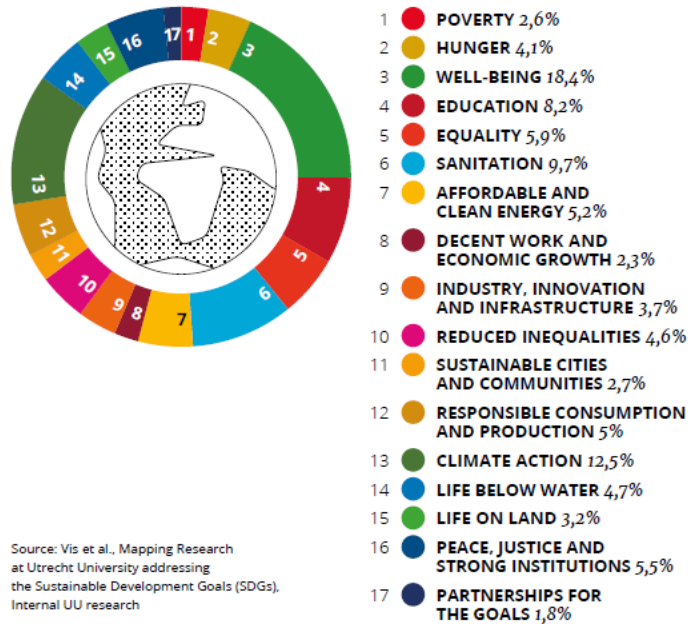
Game Utrecht 2040

In de periode van februari 2021 t/m november 2021 hebben 799 deelnemers de game [Utrecht 2040](#) gespeeld: een serious game die studenten aan de hand van de SDG's laat kennismaken met duurzaamheid. De game stond ook centraal in de Onderwijsparade 2021 tijdens de keynote van universitair hoofddocent Milieuwetenschappen [Karin Rebel](#).

---

⁵ Pathways for Sustainability, UGlobe, Copernicus, Urban Futures Studio, Nederlands Instituut voor Onderzoek op Zee (NIOZ), Utrecht Centre for Water Oceans and Sustainability Law, Institute for Marine and Atmospheric research Utrecht (IMAU) en Institute for Environmental Biology.

Met grensverleggend onderzoek draagt de Universiteit Utrecht bij aan de SDG's

Wat gaat de Universiteit Utrecht in 2022 doen?

Onderzoek

- Dit jaar voert het team van prof. dr. Johan Schot fase twee van het SDG-onderzoek uit. Hierin worden andere universiteiten meegenomen in de analyse, waaronder de TU Eindhoven. Ook zal het onderzoeksteam binnen de UU een dialoog organiseren om de gewenste spiegel voor onderzoekers in de praktijk te brengen: wat betekenen de uitkomsten van het onderzoek voor onze onderzoekers?

Onderwijs

- Begin 2022 start de **Special Interest Group (SIG) 'Duurzaamheid in Onderwijs'**, waar docenten kennis en ervaringen met elkaar kunnen uitwisselen op het gebied van duurzaamheid in hun onderwijs.
- In 2022 organiseert de UU de prestigieuze [LERU Summer School](#). Het thema is 'de Universiteit van de Toekomst', met een focus op duurzaamheid.
- Vanaf cursusjaar 2022-2023 kunnen bachelorstudenten via de **Cursusplanner** universiteitsbreed op thema zoeken (bijvoorbeeld duurzaamheid) naar cursussen voor hun profileringsruimte.

Factsheets onderzoek en onderwijs

Dit hoofdstuk is gebaseerd op de factsheets onderzoek en onderwijs, aangeleverd door de dienst SO&O.

[Factsheet onderwijs](#)
[Factsheet onderzoek](#)

Duurzame bedrijfsvoering

De Universiteit Utrecht gaat kennis over duurzaamheid uit onderwijs en onderzoek verbinden aan de bedrijfsvoering ([Strategisch Plan 2025](#)). Op die manier wil de universiteit dat de eigen campus een voorbeeld wordt van hoe de transitie naar een duurzame samenleving eruit kan zien. Deze samenwerking vindt al plaats op onderwerpen zoals catering, de circulaire parkeergarage P-Olympos en elektrische auto's op de campus.

Ondertussen werkt de universiteit aan het verduurzamen van de bedrijfsvoering. Een greep uit de gestelde doelen van de diensten catering, logistiek en het woonbedrijf zijn volledig recyclebare cateringverpakkingen in 2022, vijftig procent minder voedselverspilling van de banqueting-afdeling in 2024 en een CO2-neutrale logistiek, een restafvalvrije campus en honderd procent circulair of klimaatneutraal inkopen van goederen in 2030.

In het kort

Afval	In 2021 is de hoeveelheid restafval van de universiteit met vijf procent gedaald ten opzichte van 2020. Dit is ten dele als gevolg van de lage bezetting in gebouwen door de coronapandemie. Een deel van de besparing komt door het beter scheiden van grof bedrijfsafval in het materialencentrum van de universiteit.
Catering	Het afgelopen jaar heeft de cateraar van de universiteit (Eurest) alle wegwerpservies vervangen met honderd procent recyclebare en composteerbare producten.
ITS	Bij de nieuwe aanbesteding voor hardware heeft de universiteit de duurzaamheidscriteria fors aangescherpt. Daarnaast wordt er een externe partij gecontracteerd die de gebruikte elektronische apparatuur van de universiteit duurzaam kan afvoeren.
Logistiek	In 2021 is het aantal touringcar-ritten met meer dan honderd procent toegenomen t.o.v. 2020. Bij de inzet van touringcars worden er waar dat kan bussen ingezet die rijden op HVO diesel. Dit is een fossielvrije brandstof gemaakt van bioproducten en heeft 91% lagere CO2-uitstoot dan conventionele brandstoffen zoals LPG en gewone diesel.
Living Labs	In 2021 startte UULabs wat zich richt op het activeren, verbinden en faciliteren van living labs voor duurzame ontwikkeling op de campus en in de organisatie van de universiteit.

Wat gebeurde er in 2021?

De campus als living lab

De Universiteit Utrecht gaat kennis uit onderwijs en onderzoek verbinden aan de bedrijfsvoering ([Strategisch Plan 2025](#)). Op deze manier wil de universiteit dat de eigen campus een voorbeeld wordt van hoe de transitie naar een duurzame samenleving eruit kan zien. In 2021 is UULabs gestart. UULabs faciliteert en stimuleert de samenwerking tussen bedrijfsvoering en academici in living labs voor duurzame ontwikkeling. Op deze manier wordt de kennis van de universiteit ingezet om eigen bedrijfsvoering te verduurzamen en wordt de campus een hub van levende proeftuinen voor duurzame ontwikkeling.

In 2021 zijn er 21 Green Office Living Labs uitgevoerd. Voor de projecten koppelt de Green Office studenten aan een duurzaamheidsvraagstuk dat voortkomt uit de eigen bedrijfsvoering.

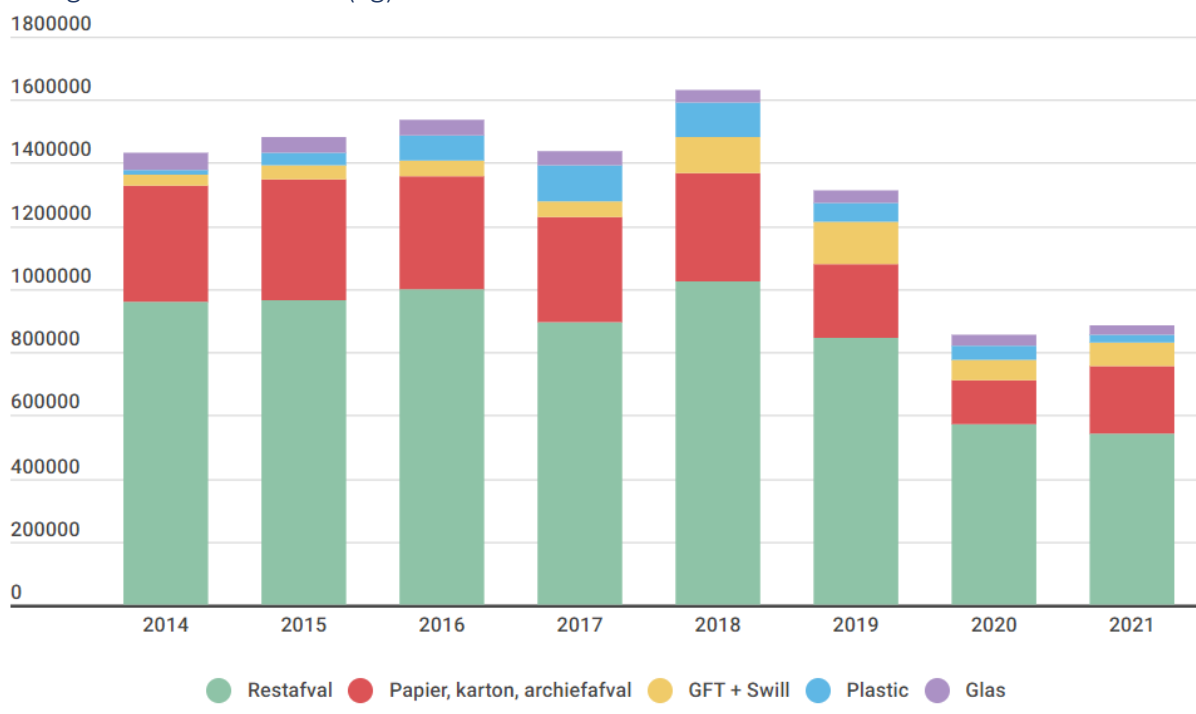
100% vleesloos banqueting aanbod

De universiteit had zich ten doel gesteld om in 2021 een volledig vegetarisch banqueting aanbod te hebben. Dit doel is bereikt. Zowel cateraar Vineyard als Eurest bieden een volledig vleesloos banqueting menu aan.

Gereduceerd papierverbruik

De Universiteit Utrecht wil in 2030 restafvalvrij zijn. Daarnaast wil de universiteit de hoeveelheid afval zoveel mogelijk inperken. Papier heeft als afvalstroom een relatief grote voetafdruk. Het papierverbruik van de universiteit neemt al een aantal jaren af, en in 2021 is dit, ook als gevolg van de coronapandemie, drastisch afgenomen. Het totale aantal pagina's dat in 2021 door studenten en medewerkers werd afgedrukt kwam uit op 1,6 miljoen afdrucken door studenten en 6,1 miljoen door medewerkers. In 2019 waren dit nog 5,7 miljoen afdrucken door studenten en 19,2 miljoen door medewerkers. Dat is een daling van 73% en resp. 68% over de afgelopen twee jaar.

Categorieën afvalverbruik (kg)

Materialencentrum van de universiteit

De universiteit heeft in 2021 een eigen milieustraat ontwikkeld, ook wel het materialen- of grondstoffencentrum genoemd. Hier wordt het grove bedrijfsafval (onderdeel van het restafval) verder gescheiden en bekeken hoe deze materialen kunnen worden hergebruikt. De milieustraat bevindt zich in het Utrecht Science Park.

Groene zoekmachine nu de standaard

In 2021 heeft Information & Technology Services (ITS) de zoekmachine Ecosia de standaard zoekmachine op alle computers en laptops van de universiteit gemaakt. Met het inkomen dat Ecosia haalt uit betaalde zoekadvertenties, planten ze bomen in meer dan dertig landen. In totaal zijn er al meer dan 147 miljoen bomen geplant door Ecosia. De zoekmachine stuurt maandelijks een rapport met het aantal zoekopdrachten en geplante bomen. Over een tijdsperiode van twee maanden zijn er dankzij de zoekopdrachten van de Universiteit Utrecht bijna 2.000 bomen geplant.

Meer post, evenveel vervoerskilometers

Net als in 2020 zijn er in 2021 meer brieven, postpakketten en bestelde goederen vervoerd van en naar de centrale goederenontvangst van de universiteit. De toename heeft echter niet geleid tot meer vervoerskilometers omdat de routes efficiënt zijn ingepland en de volumes optimaal zijn geclusterd.

Wat gaan we in 2022 doen?

Catering

- In 2022 start er een nudging labelling scheme pilot in het restaurant van het Educatorium. Het doel van deze pilot is om te onderzoeken of de voorkeuren van mensen beïnvloed kunnen worden door middel van kleuren labels op maaltijdproducten die de mate van klimaatimpact aanduiden.
- Ten behoeve van de doelstelling om voedselverspilling in 2030 met 50% te reduceren, wordt er in 2022 een nulmeting uitgevoerd.
- Vanaf september 2022 worden alle verpakkingen in de restaurants van de universiteit van één type materiaal per verpakking. Het materiaal is herbruikbaar of honderd procent recyclebaar.

Afval

- Vanaf 2022 wordt de rapportage van afvalcijfers gebaseerd op het terugdringen van restafval en de totale volume van het afval in plaats van het gewicht. Dit geeft een betere indicatie voor welke inspanningen resultaat hebben geleverd.
- Het aantal onderwijs- en kantoorgebouwen waar afvalscheidingsstations staan wordt uitgebreid naar dertig in de komende vijf jaar.

ITS

- In 2022 gaat ITS de focus leggen op het terugdringen van het energieverbruik, zowel op de werkplekken als in de datacenters waar de servers staan.

Logistiek

- Vanaf 2022 wordt de rapportage van de CO₂-uitstoot veroorzaakt door touringcars die de universiteit inhuurt ook meegenomen in de CO₂-footprint.
- In 2022 zal het Facilitair Service Centrum (FSC) het gesprek met de faculteiten opstarten om tot verdere verduurzaming van het UU-wagenpark over te gaan.

Factsheets bedrijfsvoering

Dit hoofdstuk is gebaseerd op de factsheets logistiek, catering, afval, ITS en living labs, aangeleverd door de bedrijfsvoering van de universiteit.

[Factsheet logistiek](#)

[Factsheet catering](#)

[Factsheet afval](#)

[Factsheet ITS](#)

[Factsheet living labs](#)

Toekomstbestendige campus

De Universiteit Utrecht werkt aan een campus waar duurzaamheid door iedereen gezien, gevoeld en beleefd wordt. Door circulair te bouwen en te renoveren, de biodiversiteit op de campus te vergroten, het energieverbruik terug te dringen en energie uit hernieuwbare bronnen te winnen, werkt de universiteit aan een duurzame campus.

De Universiteit Utrecht wil zelf in 2030 klimaatneutraal zijn. De belangrijkste categorieën van CO₂-uitstoot zijn aardgasverbruik, opwekking van energie, woon-werkverkeer, landbouw en vliegverkeer.

De meeste CO₂-uitstoot die de universiteit produceert, zit in het energieverbruik en de gebouwenontwikkeling. De universiteit is op weg naar een [energieopwekkende, circulaire, functionele en gezonde gebouwenportefeuille](#). Het gebied wat in beheer van de universiteit wordt [autoluw, klimaat adaptief](#) en geeft meer ruimte aan biodiversiteit. De energietransitie van de universiteit is in volle gang, met een forse energiereductie, CO₂-neutraal in 2030 en aardgasvrij in 2040 als doel, zoals beschreven in de energiestrategie.

Biodiversiteit vormt een belangrijke pijler in de verduurzaming van de universiteit en is expliciet opgenomen in het Strategisch Plan 2020-2025. De biodiversiteitsstrategie is driedelig en focust op het verkleinen van de voetafdruk, het vergroten van de biodiversiteit in het eigen gebied en het creëren van meer draagvlak voor biodiversiteit.

In het kort

Gebouwen	In 2021 zijn er zestien gebouwen uit de vastgoedportefeuille van de universiteit BREEAM-NL ⁶ gecertificeerd. Daarmee is de Universiteit Utrecht de eerste universiteitscampus die de duurzaamheid van de eigen vastgoedportefeuille op deze schaal in kaart heeft gebracht.
Energie	Het afgelopen jaar is de energievraag van de universiteit met achttien procent afgenomen t.o.v. basisjaar 2017. Het verbruik is wel licht gestegen t.o.v. 2020. De afnemende energievraag is deels toe te schrijven aan energiebesparingsmaatregelen die dit jaar zijn gerealiseerd, zoals het verder isoleren van gebouwen, het aanbrengen van LED-verlichting en het plaatsen van energiezuinige installatiepompen.
Gebied	In 2021 is de strategie gebied vastgesteld die de koers voor de ontwikkeling van het eigen gebied van de universiteit voor de komende jaren heeft bepaald. Uit eerder onderzoek blijkt biodiversiteitsherstel hierbij een belangrijk thema, daarom is er in 2021 ook daarvoor een herstelplan vastgesteld.

Wat gebeurde er in 2021?

Samen werken aan biodiversiteit

Om de biodiversiteit in het eigen gebied te vergroten, werkte de universiteit in 2021 nauw samen met partners in het Utrecht Science Park, omliggende gemeentes, het waterschap, de provincie, Staatsbosbeheer en het Utrechts Landschap. Daarnaast betrok de universiteit ook studenten en medewerkers bij diverse biodiversiteitsprojecten en Living Labs.

⁶ BREEAM-NL gecertificeerd betekent dat een gebouw op basis van een nulmeting aan de hand van BREEAM-NL standaarden is beoordeeld op integrale duurzaamheid. Met de nulmeting als basis zijn er meetbare doelstellingen ontwikkeld om te verduurzamen. Het BREEAM-certificeringsproces wordt elke drie jaar herhaald om voortgang te peilen.

In 2021 stelde de universiteit een biodiversiteitsraad in. De raad bestaat uit vier wetenschappers die de universiteit vanuit hun eigen discipline gevraagd en ongevraagd advies geven over uitdagende vraagstukken op het gebied van biodiversiteit.

Onderzoeksbureau Dactylus analyseerde in 2021 de flora van het Utrecht Science Park en stelde een kaart ervan op. De kaart geeft een beeld van de huidige situatie van de flora. Op basis van de bevindingen heeft het bureau een herstelplan voor het Utrecht Science Park opgesteld.

In het najaar van 2021 is de Universiteit Utrecht in de weilanden van het Utrecht Science Park gestart met het planten van [6.000 inheemse bomen en struiken](#). Deze groene strook vormt een vierhonderd meter lange nieuwe 'houtwal', die bijdraagt aan de biodiversiteit in het gebied. Ook verbindt de wal de campus weer met het bos van Amelisweerd. Dankzij de ecologische functie van de houtwal ontstaan er in dit gebied nieuwe habitats, loop- en vliegroutes voor allerlei diersoorten.

Jaarlijks organiseert de universiteit voor medewerkers de Natuurwerkdag. Onder begeleiding van Landschap Erfgoed Utrecht werkten ruim veertig vrijwilligers in 2021 met de voeten in de klei aan het biodiversiteitsherstel van het Utrecht Science Park.

In 2021 is het aantal bermen die ecologisch beheerd worden fors uitgebreid. In 2022 breidt dit aantal zich uit tot [alle bermen en gazons](#) die in beheer zijn van de universiteit, wat uitkomt op een totaal van 34 hectare aan ecologisch beheerde bermen en gazons.

Isoleren, isoleren, isoleren

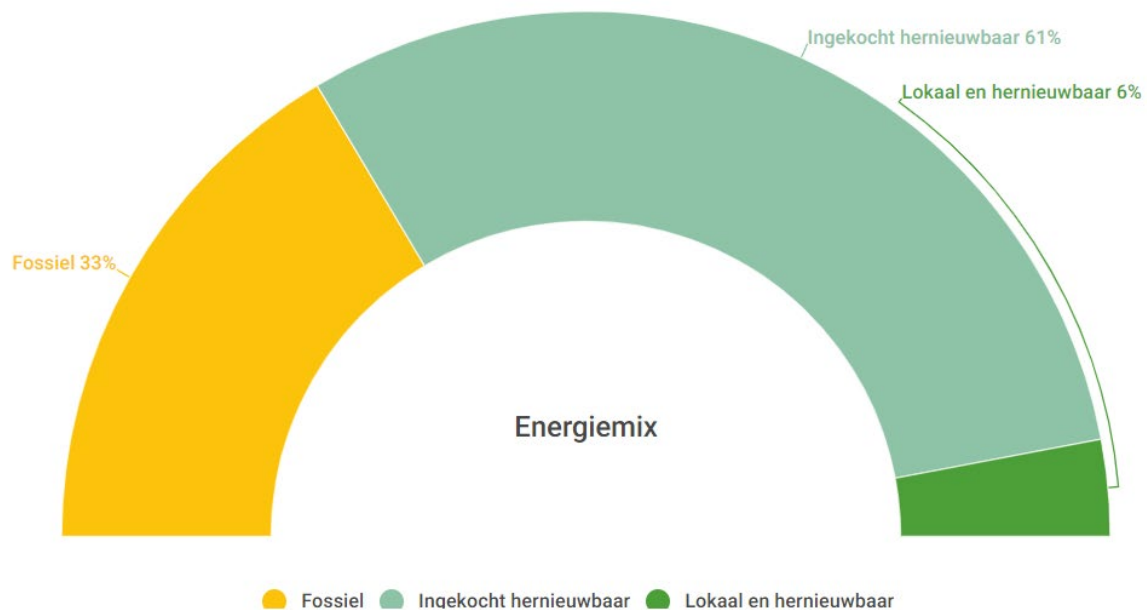
Door in de winter de warmte en in de zomer de koelte beter binnen de deur te houden, kan de universiteit veel energie besparen. In 2021 heeft het Team Onderhoud in verschillende universiteitsgebouwen appendages van warmwaterleidingen geïsoleerd, hoogrendementglas geplaatst, daken van isolatiemateriaal voorzien, gebouwen van LED-verlichting voorzien en energiezuinige installatiepompen geplaatst in gerenoveerde gebouwen. Deze maatregelen lijken klein, maar kunnen bij elkaar een groot effect hebben. Geïnteresseerd om meer te lezen over wat een gebouw met LED-verlichting kan besparen? Lees dan hier het groene verhaal '[het schoolvoorbeeld van energiebesparing](#)'.

Energielabelling

Naast het eigen initiatief om [zestien bestaande gebouwen](#) van de universiteit BREEAM-NL te certificeren, stelt de universiteit ook energielabels op voor de eigen kantoorgebouwen. Alle gebouwen moeten in 2023 minimaal label C behalen. In 2021 zijn er drie gebouwen van energie labels voorzien.

Energiemix

Duurzame lokale energie

Ook in 2021 trof de universiteit verschillende maatregelen om het aandeel lokaal hernieuwbaar opgewekte energie te vergroten. Zo werd de PV installatie op het Vening Meineszgebouw uitgebreid naar 396 zonnepanelen, en is de nieuwe [circulaire parkeergarage P-Olympos](#) in het afgelopen jaar gevuld met 842 zonnepanelen. In totaal heeft de universiteit nu 7.388 zonnepanelen. Daarnaast is de [warmte-koudeopslag \(WKO\)](#) in het Utrecht Science Park uitgebreid en is het David de Wiedgebouw hier nu volledig op aangesloten. Inmiddels wekt de universiteit zes procent van de eigen energievraag lokaal op uit hernieuwbare bronnen.

Wat gaat de Universiteit Utrecht in 2021 doen?

Energie

- De universiteit plaatst PV/zonnepanelen op daken in de binnenstad en in het Utrecht Science Park (USP) en ontwikkelt solar carports voor parkeerterreinen nabij de faculteit Diergeneeskunde.
- De universiteit realiseert een proefveld met innovatieve zonnepanelen. Dit experiment wordt ingericht als living lab waarin onderzocht wordt hoe op één veld landbouw (schapen), duurzame energieopwekking en het versterken van de biodiversiteit gecombineerd kunnen worden.
- Het haalbaarheidsonderzoek naar de realisatie van windmolens op de campus wordt in dit jaar hervat.

Gebied

- De universiteit brengt de waterkwaliteit van de waterlichamen in het USP in kaart zodat deze waar nodig en mogelijk kan worden verbeterd.
- Aansluitend op de Strategie Gebied schrijft de universiteit een concreet beleidsplan waarin maatregelen en kaders staan hoe er om wordt gegaan met groen, water, klimaatadaptatie en infrastructuur.

- De universiteit start het ontwerp voor de herinrichting van de Heidelberglaan met daarin meer ruimte voor water en groen.

Gebouwen

- Ambities voor toekomstbestendige gebouwen worden verder geïmplementeerd en gerealiseerd in de grote vastgoedprojecten, zoals het Van Unnikgebouw, het Kruidgebouw, de nieuwbouw Diergeneeskunde, het Onderwijscentrum Binnenstad, en het Circulair Paviljoen.
- De universiteit gaat duurzaamheidsmaatregelen implementeren in doorlopende bouw- en (dagelijkse) onderhoudsprojecten van bestaande gebouwen met de BREEAM In-Use methodiek.
- In de komende jaren worden meerdere gebouwen ontmanteld of herontwikkeld. Aan de hand van materialeninventarisaties en -analyses wordt de hergebruikpotentie in kaart gebracht waardoor (bouw)materialen hoogwaardig kunnen worden hergebruikt.

Factsheets campus

Dit hoofdstuk is gebaseerd op de factsheets campus, gebouwen en energie, aangeleverd vanuit het woonbedrijf (FSC, V&C).

[Factsheet campus](#)

[Factsheet gebouwen](#)

[Factsheet energie](#)

Over deze monitor

Dit is de vierde editie van de UU Duurzaamheidsmonitor. De universiteit houdt hierbij de Global Reporting Initiative (GRI) standaard aan. GRI is een wereldwijd geaccepteerde en veelgebruikte methode voor organisaties om verslag te doen over duurzaamheid. De universiteit past GRI toe om op een betrouwbare, uniforme en professionele wijze verslag te doen van de economische, sociale en ecologische impact die de Universiteit Utrecht maakt.

Deze duurzaamheidsmonitor is opgesteld in overeenstemming met GRI Core. Hieronder vind je de volgende gedetailleerde GRI informatie van deze monitor:

GRI Content Index

Deze index is een verplicht GRI onderdeel en geeft per GRI item weer op welke plek in de monitor de informatie terug te vinden is.

Materiële onderwerpen en indicatoren

Een belangrijk GRI-onderdeel is de materialiteitsanalyse. Dat is een manier om betrokkenen te vragen welke onderwerpen het meest relevant ('materieel') zijn om verslag over uit te brengen. Met het hanteren van de GRI standaard zijn de ambities vertaald in specifieke prestatie-indicatoren. Deze zijn veelal terug te vinden in de relevante hoofdstukken in de monitor. Op deze plek vind je het complete overzicht van alle indicatoren.

Voorgaande jaren

Bekijk hier de duurzaamheidsmonitor 2018 en 2019 en de CO2-footprint 2018 en 2019.

- [Duurzaamheidsmonitor & CO2-Footprint 2018](#)
- [Duurzaamheidsmonitor 2019](#)
- [CO2-footprint 2019](#)
- [Duurzaamheidsmonitor & CO2-Footprint 2020](#)

Wie werkten er aan dit verslag

Programma Duurzaamheid

Stan Vanhees, Mark Kauw, Lysanne van der Lem, Leunie van Zwieten, Laurens de Lange, Séverine van Tuyl van Serooskerken, Marloes Beerling, Dorinne Raaimakers, Susanne Nijssen, Anjelle Rademakers, Tom McDevitt, Claudia Stuckrath.

Thema's

Duurzaamheid in onderwijs - Renée Filius, Geertje Agricola

Duurzaamheid in onderzoek - Mark Pen, Bart van den Berg

Living Labs - Tom McDevitt, Mark Kauw

Energie - Jort Waegemaekers, Arno Vroom, Adrie van Wingerden, Rob Mathlener

Toekomstbestendige gebouwen - Alex Ziegler, Diana de Kroo, Koen van der Hoorn, Laurens de Lange

Gebied - Stephan Troost, Chantal Sevink

Mobiliteit – Mark Kauw, Stan Vanhees

Afval - Marije Elschot, Merijn Smelt, Willem van der Werf

Logistiek - Ditrich Naarden, Merijn Smelt

Catering - Anna Stamp, Merijn Smelt

Duurzame community - Anjelle Rademakers, Marloes Beerling, Susanne Nijssen

Illustraties

Bas Huissen